УДК 37.013.42

Наталія Зайченко, *кандидат педагогічних наук, докторант кафедри соціальної педагогіки та інформаційних технологій в освіті Національного університету біоресурсів і природокористування України, м. Київ*

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА РОБОТА З ДІТЬМИ ТА МОЛОДДЮ У КРАЇНАХ ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ: СОЦІАЛЬНІ ВИКЛИКИ, ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ

У статті здійснюється аналіз особливостей розвитку соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю у країнах Латинської Америки. Визначено, що соціально-педагогічна робота з дітьми та молоддю у країнах Латинської Америки виступає дієвою практикою здолання соціальних негараздів, розв'язання суспільних й особистісних проблем. Її можливості у соціальних умовах регіону обмежені. Вона спрямована на забезпечення соціальної підтримки найбільш уразливих груп дітей та молоді, зокрема дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які мають обмежені функціональні можливості, дітей та молоді з делінквентною поведінкою. Соціально-педагогічна робота з дітьми та молоддю сприяє розбудові демократичних й солідарних суспільств у сучасних країнах Латинської Америки.

Ключові слова: *соціально-педагогічна робота; соціальна підтримка; діти та молодь з делінквентною поведінкою; діти, які мають обмежені функціональні можливості; діти, позбавлені батьківського піклування; соціальні служби.*

Літ. 11.

Наталья Зайченко, *кандидат педагогических наук, докторант кафедры социальной педагогики и информационных технологий в образовании Национального университета биоресурсов и природопользования Украины, г. Киев*

СОЦИАЛЬНО-ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ РАБОТА С ДЕТЬМИ И МОЛОДЕЖЬЮ В СТРАНАХ ЛАТИНСКОЙ АМЕРИКИ: СОЦИАЛЬНЫЕ ВЫЗОВЫ, ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ

В статье осуществляется анализ особенностей развития социально-педагогической работы с детьми и молодежью в странах Латинской Америки. Определяется, что социально-педагогическая работа с детьми и молодежью в странах Латинской Америки выступает действенной практикой преодоления социальных противоречий, решения общественных и личностных проблем. Ее возможности в социальных условиях региона ограничены. Она направлена на обеспечение социальной поддержки наиболее уязвимых групп детей и молодежи, в частности, детей, лишенных родительской опеки, детей с ограниченными функциональными возможностями, детей и молодежи с делинквентным поведением. Социально-педагогическая работа с детьми и молодежью способствует построению демократичных и солидарных обществ в современных странах Латинской Америки.

Ключевые слова: *социально-педагогическая работа; социальная поддержка; дети и молодежь с делинквентным поведением; дети с ограниченными функциональными возможностями; дети, лишенные родительской опеки; социальные службы.*

Natalia Zaychenko, *Ph.D. (Pedagogy), Doctoral of Social Pedagogic and Informative Technologies in Education Department National University of Bioresources and Natural Resources of Ukraine, Kyiv*

SOCIAL AND PEDAGOGICAL WORK WITH CHILDREN AND YOUTH IN LATIN-AMERICAN COUNTRIES: SOCIAL CHALLENGES, PECULIARITIES OF DEVELOPMENT

Peculiarities of social and pedagogical work with children and youth in Latin-American countries have been analyzed in the article. It is defined social-pedagogical work with children and youth in Latin-American countries acts as effective practice of overcoming of social contradictions, solution of public and personal problems. Its opportunities in social conditions of the region are limited. It is aimed at providing social support of the most vulnerable groups of children and youth, in particular, of the children deprived of parental guardianship, disabled children, children and youth offenders. Social-pedagogical work with children and youth promotes creation of democratic and solidarity societies in the modern countries of Latin America.

Keywords: *social-pedagogical work, social support, children and youth offenders, disabled children, children deprived of parental guardianship, social services.*

Постановка проблеми у загальному вигляді. Розвиток соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю у країнах Латинської Америки втілює пріоритетні соціально-політичні стратегії регіонального поступу. Соціальні виклики для

© Н. Зайченко, 2014

зростаючого покоління у країнах, що розвиваються, є значним тягарем на шляху розбудови суспільства свободи й благоденства. Соціально-педагогічна робота як практика соціальної підтримки у латиноамериканському регіоні спрямована на забезпечення можливостей повсякденного виживання значних груп населення, здолання соціальних бар'єрів, на втілення "педагогіки звільнення" (П. Фрейре).

У вітчизняній соціальній педагогіці знайшли відображення теоретичні концепції соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю (О. Безпалько, І. Звєрєва, Л. Міщик, А. Рижанова); особливості соціалізації дітей та молоді у сучасних умовах (Л. Канішевська, Н. Лавриченко, Г. Лактіонова, І. Рогальська, С. Савченко, Н. Чернуха); технології соціально-педагогічної роботи з різними групами населення (Н. Заверико, В. Оржеховська, І. Пєша, І. Трубавіна, С. Харченко) та ін. З-поміж іспаномовних авторів розвиток соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю у країнах Латинської Америки досліджували М. Техеріна Саес (M. Tejerina Saez), Ф. Цуніга (F. Zuniga), І. Коссе (I. Cosse), М. Сапіола (M. Zapiola), М. Аверса (M. Aversa), Е. Бісиг (E. Bisig) та ін.

Мета статті – визначити тенденції й особливості розвитку соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю у країнах Латинської Америки.

Виклад основного матеріалу. Соціально-педагогічна робота у країнах Латинської Америки зорієнтована на вироблення різноманітних практик соціального і громадянського виховання. Першочергова увага зосереджена у цій діяльності на підтримці дітей, які перебувають в умовах соціальної ексклюзії, зокрема позбавлені можливостей навчатися. Змістовими компонентами соціально-педагогічної роботи у країнах Латинської Америки виступають організація центрів дошкільного виховання, дитячих притулків, громадських будинків, діяльність соціальних візитерів з родинами тощо. Самі центри соціальної допомоги розподіляються на дві групи: першу групу становлять ті, у яких соціальну діяльність здійснюють професійні соціальні працівники й педагоги, другу – ті, у яких здебільшого підтримку надають волонтери (наприклад, громадські притулки).

З проголошенням Конвенції про права дитини ООН (1989 р.) відбулися зміни в оформленні й реалізації соціальної підтримки дитини у країнах Латинської Америки, насамперед "ситуаційна" модель соціального захисту замінювалася моделлю "комплексного захисту", що відображало нові стратегічні орієнтири у ставленні до особистості дитини й організації умов, сприятливих для її соціального та персонального розвитку.

У країнах Латинської Америки можливості інституціональної соціальної опіки обмежені, значна кількість дітей, позбавлених батьківського піклування, фактично залишаються поза організованою соціальною підтримкою, вони туляться у нетрях, живуть на вулиці. З-поміж форм інституціональної соціальної опіки набули поширення соціальна родинна опіка (установи сімейного типу), дитячі селища Aldeas Infantiles SOS. Батьки-вихователі проходять професійну психолого-педагогічну підготовку до роботи у цих закладах. Прикладами поєднання соціальної опіки й родинного виховання є центри дитячого розвитку у Коста-Ріці, родинні дитячі садки у Чілі, центри денного догляду у Сальвадорі й Гватемалі, центри дошкільної неформальної освіти у Нікарагуа й Венесуелі тощо.

У країнах Латинської Америки соціальні працівники й педагоги часто виступають ключовими суб'єктами у розв'язанні проблем дітей вулиці, адже саме на їх плечах тримається щоденна кропітка робота догляду за дітьми, аналізу їх стану та соціальної підтримки.

Прикладами соціально-педагогічної роботи у громаді в Аргентині слугують: - організація народних бачільєрато у 1998 р. для дітей та молоді з метою реалізації їх права на освіту; нині у країні існує близько 40 народних бачільєрато, які надають освіту понад 3 тис. студентів, до діяльності у них залучено понад 350 педагогів; - заснування центрів професійної освіти для молоді, яка є безробітною; - соціальна діяльність з подолання неписьменності й поширення базової освіти, яку здійснюють понад 200 центрів задля 2 тис. людей; завдяки діяльності центрів поширення письменності було забезпечено елементарними знаннями понад 21900 осіб у країні останнім часом; - робота установ додаткової освіти; - реалізація проекту міст-освітян тощо [1].

В Уругваї у 1988 р. було започатковано діяльність центрів соціальної підтримки дітей та сім'ї. Насамперед під контроль цих установ потрапляли маленькі діти віком до чотирьох років з бідних родин, а також соціально вразливі групи дітей (дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей з обмеженими функціональними можливостями). Самі центри розташовувалися у регіонах країни з високими показниками бідності населення. У 2001 р. центрів соціальної підтримки дітей і сім'ї в Уругваї нараховувалося 204, й соціальною опікою у них було охоплено 17630 дітей [2, 153 – 154].

Національна Рада дитячих садків Чілі зосереджує увагу на трьох напрямах діяльності із соціальної підтримки дітей, а саме: розвитку загальних дитячих садків – закладів, які забезпечують догляд і виховання дітей віком від 84 днів до 6 років; підтриманні альтернативних дитячих садків – закладів тимчасового догляду дітей, чиї батьки зайняті на сезонних роботах, а також дітей з етнічних груп індіанського населення; реалізації освітньої програми для родини – додаткового ресурсу допомоги родинам, які потребують соціальних послуг консультування; водночас у рамках даної програми забезпечується догляд та виховання дітей у притулках – 12347 чілійських дітей (2005 р.) [3, 16 – 17].

У Мексиці у 1980-х роках було започатковано центри дитячого розвитку і громадські центри дитячої уваги під проводом Національної Системи комплексного розвитку родини. У 2009 р. у країні діяло 559 центрів дитячого розвитку у 174 муніципальних одиницях, що забезпечували догляд понад 52 тис. дітей і 2195 громадських центрів дитячої уваги у 473 муніципіях [4, 110 – 111].

У 2007 р. у Мексиці було упроваджено програму дитячих станцій з метою підтримки працюючих матерів, а також родин, у яких лише один з батьків виховує дітей. Дитячі станції здійснювали тимчасовий догляд маленьких дітей віком від 1 року до 5 років 11 місяців. У 2011 р. 9255 подібних установ нараховували понад 265 тис. дітей [4, 113 – 114].

В останній чверті XX – на початку XXI ст. відбулися важливі зміни у розбудові соціально-педагогічної роботи з дітьми, які мають обмежені функціональні можливості у суспільстві, у країнах Латинської Америки, пов'язані з усвідомленням значущості соціальних послуг та служб задля соціальної інтеграції людей-інвалідів, їх соціальної та громадянської участі. На міжнаціональному рівні у латиноамериканському регіоні було прийнято правові документи, які визначили політику країн Латинської Америки стосовно людей, що мають обмежені функціональні можливості, зокрема Картахенську Декларацію про комплексну політику щодо осіб з функціональними обмеженнями на Ібероамериканській території (1992 р.), Міжамериканську Конвенцію про викорінення усіх форм дискримінації щодо людей-інвалідів (1999 р.), Декларацію десятиліття про права й гідність людей, які мають обмежені функціональні можливості (2006 – 2016 рр.), та ін.

У Конвенції про права інвалідів ООН (2006 р.) зазначено, що держави-учасниці вживають усіх необхідних заходів для забезпечення повного здійснення дітьми-інвалідами всіх прав людини й основоположних свобод нарівні з іншими дітьми; в усіх діях стосовно дітей-інвалідів першочергова увага приділяється вищим інтересам дитини (ст. 7) [5].

У Мексиці започаткування соціальної роботи з реабілітації людей-інвалідів припадає на 1950-і роки, коли дитяча лікарня у Мехіко у ході боротьби з епідемією поліомієліту зорганізувала умови для медико-соціальної реабілітації хворих дітей, а у 1952 р. був заснований Центр реабілітації (перетворений у квітні 1976 р. на Національний Медичний Інститут реабілітації). У 1960 – 1970-х роках провідну роль у соціальній підтримці дітей, які мають обмежені функціональні можливості, відігравали Національний Інститут опіки дитинства та Мексиканський Інститут допомоги дітям.

У 1980-х роках Національна Система комплексного розвитку родини Мексики запровадила Програму реабілітації інвалідів і задля її реалізації влаштувала Реабілітаційний центр у Мехіко, Національний Інститут реабілітації сліпих дітей, Національну школу сліпих, Центр трудової адаптації, а також центри реабілітації і спеціальної освіти, центри комплексної реабілітації, психопедагогічні центри. Протягом 1988 – 1994 років Національна Система комплексного розвитку родини здійснювала реалізацію Програми допомоги інвалідам, яка мала на меті сприяння полегшенню соціальної інтеграції людей з функціональними обмеженнями у родині й суспільстві.

Утворена у лютому 1995 р., Національна Комісія сприяння добробуту й розвитку осіб, які мають обмежені функціональні можливості, визначила з-поміж провідних напрямів соціальної підтримки людей-інвалідів наступні програми: охорону здоров'я, забезпечення добробуту й соціального захисту; доступність освіти; програму трудової реабілітації та праці; програму культурного розвитку, рекреації та спорту; правовий захист людей з функціональними обмеженнями та інші [6, 15 – 16].

У рамках Національного плану розвитку Мексики 2001 – 2006 рр. було упроваджено Національну програму уваги до осіб, які мають обмежені функціональні можливості. У ній окреслювалися актуальність нової культури соціальної інтеграції дезабільних людей у суспільстві, важливість забезпечення їх політичних, соціальних, людських прав, досягнення рівності можливостей, соціальної справедливості. Задля досягнення цілей, визначених у документі, було утворено Національну консультативну раду з інтеграції осіб з інвалідністю у суспільстві [6, 18].

Перша установа реабілітації інвалідів в Аргентині була заснована у 1937 р. у Буенос-Айресі. У 1960-х роках Національна Комісія реабілітації інвалідів у складі Міністерства соціальної допомоги та охорони здоров'я Аргентини зорганізувала діяльність Інституту реабілітації інвалідів, Центру професійної реабілітації, Школи протезування, Школи ерготерапії, Школи дитячої психіатрії та інших закладів, призначених вивчати проблеми інвалідності й сприяти їх розв'язанню.

Відповідно до закону № 22.431 від 16 березня 1981 р. про систему комплексного захисту інвалідів Аргентини було визначено, що медична допомога, освітня підтримка й соціальне забезпечення виступають основними складовими соціального захисту людей, які мають обмежені функціональні можливості у суспільстві. Соціальна підтримка людей-інвалідів, гарантована з боку держави, передбачає: комплексну реабілітацію (розвиток здібностей людини), трудове й професійне навчання, соціальну допомогу, освіту (у загальноосвітніх або спеціальних освітніх закладах), орієнтування й підтримання індивідуального та соціального розвитку людини (ст. 4) [7].

Чілійський закон № 20.422 від 10 лютого 2010 р. про рівність можливостей і соціальну інклюзію осіб, які мають обмежені функціональні можливості, установлював, що вони можуть здобувати освіту у загальноосвітніх державних і приватних закладах або в установах спеціального виховання (ст. 34). Задля реалізації соціальної політики з підтримки людей з функціональними обмеженнями, їх соціальної інтеграції та участі утворювалася Національна служба з проблем інвалідності (el Servicio Nacional de la Discapacidad – SENADIS) (ст. 61) [8].

З-поміж країн латиноамериканського регіону форми інклюзивної освіти для дітей, які мають обмежені функціональні можливості, віднайшли найбільше поширення у Коста-Ріці, в інших країнах домінують установи спеціального виховання. Наприклад, у Мексиці 70% дітей з функціональними обмеженнями відвідують заклади спеціального виховання [9, 36].

Заклади соціальної підтримки для дітей, які мають функціональні обмеження, умовно можуть бути класифіковані наступним чином:

- центри допомоги, у яких з дітьми працюють вчителі із спеціальною фаховою підготовкою, соціальні працівники та педагоги, психологи; до цієї групи відносяться освітні установи підтримки (las Unidades de Servicio de Apoyo a la Educacion Regular), центри психопедагогічної уваги дошкільної освіти (los Centros de Atencion Psicopedagogica de Educacion Preescolar), комплексні центри (los Centros de Atencion Multiple);

- навчальні центри (los Servicios Escolarizados), призначені для дітей з важкими формами інвалідності, порушеннями розвитку; у них обов'язково працюють лікарі, окупаціональні терапевти, соціальні працівники;

- соціальні служби орієнтування, які надають підтримку інформативного та консультативного характеру особам, родинам, колективам з проблем подолання інвалідності тощо.

Протягом XX – початку XXI ст. у країнах Латинської Америки набула розвитку соціально-педагогічна робота з дітьми та молоддю з делінквентною поведінкою. Вона була сфокусована на двох стратегічних напрямах: соціальній профілактиці факторів "ризику" молодіжної злочинності та зміцненні соціального захисту й опіки дітей та молоді у суспільстві. Соціально-профілактична робота є складовою діяльності освітніх установ, також вона здійснюється в умовах організованого позашкільного виховання дітей та молоді. Зміст соціальної профілактики становлять: роз'яснення правових нормативів соціально значущої діяльності, ознайомлення з правовими міжнародними й державними документами, організація культурно-дозвіллєвих заходів, які сприяють забезпеченню позитивної життєдіяльності особистості та процесу її сприятливої соціалізації, виховання почуття відповідальності за можливі наслідки протиправних дій тощо.

Становлення системи ювенальної юстиції у країнах Латинської Америки припадає на 1920-і роки. У ході двох перших конгресів з проблем дитини, які відбулися у Мехіко у 1921 р. і 1923 р., обговорювалися питання вироблення й оформлення законодавства щодо дітей у країні, хоча провідними завданнями зібрань були пошук шляхів та з'ясування стратегій подолання дитячої смертності у Мексиці, оздоровлення й лікування дітей. На першому конгресі були представлені проекти утворення судів у справах неповнолітніх М. Круза (M.E. Cruz), А. Рамоса (A. Ramos Pedrueza) та інших правознавців. Важливість розбудови спеціального у справах неповнолітніх судочинства вбачали саме у соціальній відповідальності за становище дитинства у Мексиці; дитина розумілася як об'єкт освітньо-виховного втручання, а суд у справах неповнолітніх мав виконувати передусім соціально-профілактичну функцію.

Перші суди у справах неповнолітніх у Мексиці

розпочали діяльність у м. Сан-Луїс-Потосі (1923 р.) та у Мехіко (1926 р.). У 1924 р. була утворена Федеральна Рада захисту дитини.

У проголошеному 9 червня 1928 р. законі про соціальну профілактику делінквентної поведінки дітей було визначено, що діти віком до 15 років не несуть відповідальності за скоєні злодіяння й безпосередню опіку щодо них здійснює держава. У Кримінальному кодексі Мексики 1929 р. і Федеральному Кримінальному кодексі Мексики 1931 р. було окреслено комплекс спеціальних заходів, які могли бути застосовані до дитини-правопорушника, наприклад, приміщення до виправного закладу, відправлення до аграрного поселення, встановлення нагляду за дитиною.

У 1965 р. було змінено ст. 18 Конституції Мексики й установлено, що федеральний уряд та уряди штатів мають розбудовувати спеціальні пенітенціарні установи для дітей-правопорушників (окремо від установ для дорослих). У 1971 р. було проголошено мінімальні норми соціальної реадаптації засуджених, а також утворено Загальну Дирекцію служб, які координують соціальну профілактику та соціальну реабілітацію, відповідно до визначених мінімальних норм. У подальшому згідно з проголошеним 23 грудня 1973 р. законом у Мехіко розпочала діяльність із захисту неповнолітніх правопорушників Опікунська Рада.

Національна служба у справах дітей Чілі (SENAME – el Servicio Nacional de Menores) у підпорядкуванні Міністерства юстиції, була утворена відповідно до закону № 2465 від 10 січня 1979 р. задля сприяння розвитку системи соціально-правового захисту дітей і підлітків. Вона діяла за допомогою центрів прямого підпорядкування й реалізації програм мережі співпрацюючих служб (приватної ініціативи).

З упровадженням закону № 20.032 від 25 липня 2005 р. у Чілі було установлено систему соціальної підтримки дітей. Провідними програмами було визначено програми захисту прав дітей, соціальної реінтеграції підлітків-правопорушників, соціальної профілактики й сприяння родинній, шкільній та громадській інтеграції дитини, програми підтримки прийомних сімей, допомоги дітям у надзвичайних ситуаціях (ст. 4) [10].

Відповідно до закону Чілі № 20.191 від 2 червня 2007 р., який модифікував закон № 20.084 про систему відповідальності підлітків, що скоїли злочин або правопорушення, було утверджено загальну шкалу санкцій, які можуть бути застосовані до неповнолітнього правопорушника, а саме: ув'язнення у закритому режимі з програмою соціальної реінтеграції; ув'язнення у напівзакритому режимі з програмою соціальної реінтеграції; спеціальний супровід; виконання суспільних робіт; відшкодування завданих збитків; штраф; вимова. Було визначено три типи центрів ув'язнення неповнолітніх правопорушників: центри напівзакритого режиму; закриті центри позбавлення волі; центри тимчасового приміщення [11].

До чілійської пенітенціарної системи включено діяльність закладів для молоді з делінквентною поведінкою, зокрема 43 центрів відділення жандармерії Чілі, 6 центрів орієнтування і діагностики (Centros de orientacion y diagnostico – COD – відповідають за приміщення та влаштування дітей віком від 14 до 18 років на час не більше двох місяців до остаточного рішення суду), 14 центрів соціальної реабілітації (Centros de rehabilitacion conductual – CERECO – надають соціальну підтримку відповідно до визначених судом засобів.

Висновки. Соціально-педагогічна робота з дітьми та молоддю у країнах Латинської Америки виступає дієвою практикою здолання соціальних негараздів, розв'язання суспільних й особистісних проблем. Її можливості у соціальних умовах регіону обмежені, в окремих країнах вона ще тільки починає організовуватися. Як складова суспільної практики підтримки уразливих груп населення, соціально-педагогічна робота з дітьми та молоддю сприяє розбудові демократичних й солідарних суспільств у сучасних країнах Латинської Америки.

1. Borzese D., Costas P., Wanger E. La educacion social en Argentina ante el desafio de la justicia educativa. – Buenos Aires, 2012. – 152 p.

2. Kaztman R., Filgueira F. Panorama de la infancia y la familia en Uruguay. – Montevideo: Universidad Catolica de Uruguay, 2001. – 176 p.

3. Chile: Servicios de cuidado y divisiyn de responsabilidad de cuidado dentro del hogar / N. Reyes, C. Paz, R. Todaro (coord.) – Santiago de Chile, 2007. – 65 p.

4. Desarrollo Infantil Temprano en Mйxico. Diagnystico y recomendaciones / Myers R., Martinez A., Delgado M.A., Fernandez J.L. – Mexico, 2013. – 192 p.

5. Конвенція про права інвалідів. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_g71.

6. Las personas con discapacidad en Mexico: una vision censal. – Mexico: Instituto Nacional de Estadistica, Geografia e Informatica, Edificio Sede, 2004. – 222 p.

7. Argentina: Ley 22.431 de proteccion

integral para los discapacitados. – [El recurso electronico]. – El regimen del acceso: http://digitalcommons.ilr.cornell.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1005&context=gladnetcollect.

8. Ley 20.422 establece normas sobre igualdad de oportunidades e inclusion social de personas con discapacidad. – [El recurso electronico]. – El regimen del acceso: http://www.leychile.cl/Navegar?idLey=20422.

9. Samaniego de Garcia P. Personas con discapacidad y acceso a servicios educativos en Latinoamerica. Analisis de situacion. – Madrid: Comite Espanol de Representantes de Personas con Discapacidad, 2009. – 538 p.

10. Ley 20.032 establece sistema de atencion a la ninez y adolescencia a traves de la red de la colaboradores del SENAME, y su regimen de subvencion. – [El recurso electronico]. – El regimen del acceso: http://www.leychile.cl/Navegar?idNorma=240374.

11. Ley 20.191 de 2 de junio de 2007. – [El recurso electronico]. – El regimen del acceso: http://www.leychile.cl/Navegar?idNorma=261383.

Стаття надійшла до редакції 04.11.2014

УДК 373.42:373.461:811.1/.2

Людмила Левицька, *кандидат педагогічних наук, доцент кафедри практики німецької мови Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*

ДОМАШНЄ ЧИТАННЯ ЯК СКЛАДОВИЙ КОМПОНЕНТ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В СЕРЕДНІЙ ШКОЛІ

У статті розглянуто проблему створення цілісної, науково та методично обґрунтованої системи організації домашнього читання на уроках іноземної мови в середній школі. Основна увага акцентується на необхідності використання для цього автентичних художніх текстів або серії їх фрагментів.

Ключові слова: *домашнє читання, методика, спосіб організації заняття, художні тексти, автентичність, літературно-країнознавчий текст.*

Літ. 11.

Людмила Левицкая, *кандидат педагогических наук, доцент кафедры практики немецкого языка Дрогобычского государственного педагогического университета имени Ивана Франко*

ДОМАШНЕЕ ЧТЕНИЕ КАК СОСТАВНОЙ КОМПОНЕНТ ОБУЧЕНИЯ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ В СРЕДНЕЙ ШКОЛЕ

В статье рассматривается проблема создания целостной, научно и методически обоснованной системы организации домашнего чтения на уроках иностранного языка в средней школе. Основное внимание акцентируется на необходимости использования для этого аутентичных художественных текстов или серии их фрагментов.

Ключевые слова: *домашнее чтение, методика, способ организации занятия, художественные тексты, аутентичность, литературно-краеведческий текст.*

Ludmyla Levytska, *Ph. D. (Pedagogy) Docent of the German Language Department Drohobych State Pedagogical University by I. Franko*

HOME READING AS AN INTEGRAL COMPONENT OF TEACHING FOREIGN LANGUAGE IN THE SECONDARY SCHOOL

This article is dedicated to the problem of creating of the integrated, scientifically and methodicaly grounded system of organisation of foreign language lessons of home reading in the secondary school. The main attention is paid to the necessity of usage of authentic literary texts or a series of their extracts.

Keywords: *home reading, methodology, method of lesson organisation, literary texts, authenticity, literary and cultural text.*

Постановка проблеми. Сучасна освіта спрямовує навчальну діяльність на вироблення в учнів необхідних життєвих компетентностей, що у майбутньому дозволять випускникам школи комфортно почуватися у сучасному мультинаціональному просторі. Це забезпечується активною переорієнтацією шкільної іншомовної освіти на комунікативно-діяльнісне, особистісно орієнтоване та культурологічне спрямування

© Л. Левицька, 2014